

Vstaja v Mehiki: 32 mrtvih v spopadih - Vlada zapira škofo

V TREH DRŽAVAH DIVJA CIVILNA VOJNA. — SVOBODOMISELNI PROTIVERSKI FANATIKI ZVRAČAJO VZROK VSTAJE, KAKOR NAVADNO NA KATOLIŠKO DUHOVŠČINO. — TISK, KI GA KONTROLIRAJO CALLESOVI BOLJŠEVIKI LAŽE IN ZAVIJA.

Mexico City, Mehika. — Politične razmere v Mehiki se nahajajo v zelo kritičnem položaju. Vlada, katera je baje kot pravijo hujšana direktno iz Moskve in vseh drugih protikatoliških taborov, čezdalje bolj surovo nastopa proti katoličanom in iste preganja vse križem. Jestišnice se polnijo z duhovniki, škofi in laiki.

Vlada, dasi nima nobenih dokazov, da so mehiški katoliški duhovniki v zvezi z revolucijonariji, vendar na gola sumničenja zapira tudi vsa duhovščina. Zadnja poročila pravijo, da so na vladno povelje dali pod ključ že vse mehiške nadškofe in škofo. Edini višji cerkveni dostojanstvenik, ki je še na prostem je nadškof Mora Del Rio, vsi drugi so pod ključem. Katoliški duhovniki so v zaporu večji del radi tega, ker so bili obdolženi maševanja, kar je vlada prepovedala vsem, da ne smejo izvrševati verskih obredov brez vladnega dovoljenja.

Poročilo iz Durango City pravi, da so bojevití Indijanci Mezquitalu rodu porazili zadnji petek zelo občutno vladne čete. Nato so se umaknili v gore in vladne čete jim ne morejo in jih napadejo z bajonetami, ali pa streljajo nad nje. Duhovnike, ki jih zalote pri takih pobožnostih pa enostavno pomečejo v ječe. Veliko izmed Indijancev katoličanov so že postrelili ali pa obesili iz sličnih vzrokov.

Neko poročilo iz notranosti Mehike, ki so ga prejeli ameriški časniki pravi, da so v pondeljek vojaki ujeli devet katoličanov jih menda po svojem boljševiskem receptu izživali, nakar so jih polovili in devet izmed njih so jih usmrtili. Med njimi je bil tudi neki Antonio Hunez in 80 letni J. Rosales kot starosta tamošnji vernih Mehikancev.

Najbolj pa je vznemirala Callesove pristaše vest, ki so jo dobili, da je v treh državah to je v Durango, Michiocan in v Jaslice izbruhnila splošna revolucija in da so revolucijonarji že upostavili novo vladno, kateri baje predseduje Rene Capistran Garza vnet katoliški mož. Ta vest je vrgla Callesa in vse njegove boljševiske agente v veliko politično paniko. V strahu pred porazom so izdali baje najdrakoničnejše odredbe, zadušiti uporno gibanje proti vladi za vsako ceno.

Dosedaj je dognano, da se nahaja v mehiških zaporih sedem katoliških nadškov, trindvajset škofov in na stotine župnikov in pomožnih duhovnikov. Lažje pa aretirajo na debelo, kjer koli se javno pokažejo za svoje prepričanje. Vlada je v velikem strahu in

nič novega ne bo, če pride novica vsak čas, da bo padla prisiljena radi splošnega ljudskega odpora. Kar Callesova vlada uganja v Mehiki je od sile in bo kmalu hujše od onih preganjanj, ki so vprizarjali nad Rusi boljševiske. Dogodki zadnjih dni so jasna znamenja, da kriza v Mehiki prihaja do vrhunca in da s tako tiranijo Calles ne bo dolgo krmaril.

Več škofov pravijo, da bodo na vladni ukaz deportirali. Škof Diaz bo deportiran na Kubo. Ko so škofa Diaza aretirali, so pri njem našli nekaj obiskovalcev, med njimi dva ameriška časnikarska poročevalca, ki sta želela dobiti od škofa njegovo mnenje o sedanjih krizi v Mehiki. Vsi gostje in ameriška poročevalca sta bila vred s škofom aretirana.

Spopadi so vedno pogostejše na dnevnem redu in tekem zadnjih par dni je padlo okrog 32 oseb pri takih spopadih.

Iz Merida države Yucatan poročajo, da je tam ljudstvo šlo in zahtevalo od štirih duhovnikov, da naj mašujejo. Duhovniki so se ljudstva usmili in so maševali. Vladni agenti so zato izvedeli in so jih aretirali.

Uporniki imajo baje že nad 15.000 mož na svoji strani, katerih število se pa rapidno množi. Odlični Mehikanci stopajo na stran upornikov. Vsi uvidevajo, da Callesova framasonska politika nima nobenega drugega namena, kakor s tiranijo vladati ter katoličane popolnoma uničiti. To pa ne bo šlo tako lahko. Pri tem bo imelo mehiškansko ljudstvo svojo glavno besedo.

Pred vsemi se Calles najbolj boji, ako Združene države prekinajo z njegovo vladno diplomatske stike. To bo za Callesovo vladno najhujši moralen udarec. Kakor pa vse zgleda ni čas več daleč, ko se bo to zgodilo.

Med tem, ko kriza v Mehiki prikipa do vrhunca se pa v Združenih državah Callesovi framasonski časniki poročevalci trudijo na vso moč, lažejo in zavijajo po starih framasonskih receptih ter pošiljajo izmišljena poročila v svet o položaju v Mehiki ter zraven črtno katoličane kot razbojnike in upornike. Svet pa te tičke pozna in jim toliko verjame, kakor kakim Pavlihatovim pripovedkam.

SMRTNA NESREČA PRI GAŠENJU.

Aledo, Ill. — Ogen je izbruhnil v tukajšnji vojaški šoli; poslopje je zelo poškodovano; ob življenje je prišel pri gašenju kadet Kenneth Lum, domačin iz Chicage; težke poškodbe je dobil kadet A. Prato, ki je eksplodiral aparat za gašenje, s katerim si je prizadeval ogenj pogasiti. Težke poškodbe je dobil tudi načelnik šole, ki si je prizadeval pomagati Lumu.

KATOLIČAN BREZ KATOLIŠKEGA LISTA JE NIČ!

200.000 SLUČAJEV INFLUENCE V ŠPANIJI.

Madrid, Španija. — Epidemija influence na Španskem se z veliko naglostjo širi. Tudi umrje mnogo bolnikov. 15 odstotkov prebivalcev v mestih Valencia, Barcelona, Seville in Saragossa je prizadetih; skupno 200.000 oseb.

GIBANJE PROTI TUJCEM NA KITAJSKEM SE ŠIRI.

Bivanje inozemcev na Kitajskem je neznosno, potrebujejo takojšnje pomoči. — Po celem Kitaju so agitatorji na delu, ki ščuvajo domačine proti tujcem.

Washington, D. C. — Morarški departament je izdal ukaz, da morajo biti vojaške čete pripravljene, da na povelje takoj lahko odrinejo. Pripadniki Zed. drž. na Kitajskem so poleg drugih inozemcev v nevarnosti za svoje življenje. Admiral Williams, je odpotoval iz Manila v kitajsko vodovje, takoj ko pride tja, bo poročal koliko mož potrebuje.

Peking, Kitajsko. — Agitacija proti tujcem se razširja po vsem Kitajskem. Narodna vlada je prevzela začasno administracijo nad britiškimi koncesijami v Hankaw in Kieu-Kiang, to je v mestih, kjer so domačini pregnali inozemce z izgredi.

Nastale so nerednosti med Kantonci, vojaiki narodne vlade, kjer že par mesecev niso dobili nobene plače. Ako se uprejo, jih bo težko ukrotiti.

Sanghaj, Kitajsko. — Tukajšnji mestni možje so v strahu pred kantonskimi četami, začeli pripravljati barikade v mestu; bodečo žico so napeljali na nekaterih mestih; imetja inozemcev v tem mestu so vredna 375 milijonov dolarjev, katerih bi se boljševiske čete rade polastile.

MADŽARI HOČEJO IZHODA DO MORJA.

Dunaj, Avstrija. — Grof Štefan Bethlen, ogrski premier, namerava obiskati Mussolinija v Rimu, v svrhu pogajanja, da bi dobila Ogrska izhod do morja, in to skozi Jugoslavijo do Reke. Tozadevni dogovori so se vršili že v Zenevi, pri katerih so zastopniki Jugoslavije in Italije obljubili svojo pomoč. Jugoslavija bi pa vendar rada videla, da bi se Ogrska posluževala tudi pristanišča v Splitu. Nekateri listi v Jugoslaviji trdijo, da je Bethlen povabil v Rim na konferenco Mussolini, kar bo seveda verjetno.

San Francisco, Cal. — Neke sovražniške cerkve, so v teku enega leta, že štirikrat z bombami napadli cerkev sv. Petra in Pavla, vsakokrat je pa bomba preje eksplodirala, predno je priletela do svetlišča. Pri zadnjem napadu v nedeljo, je eksplodirala pred ograjo, ki je okrog cerkve.

Manila, P. I. — Takozvani Tondo okraj v Manila, kjer so male hišice, je ogenj uničil; 5000 oseb je brez strehe, 1500 hišic je uničenih, škoda je velika, človeških žrtev ni.

KRALJICA BOMBAŽA.

Na sliki vidimo Miss Elgo Daniels, staro 18 let, ki je hči najemnika farne in je bila nedavno "kronana" za texasko kraljico, ker je na enem akru sveta, pridelala največjo množino bombaža.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Rekord je dosegel pilot pošnega letala Jack Milatz, ki je poletehl iz Chicage v Cleveland, razdalja 327 milj, v eni uri 59 minut. Toraj je napravil 148.8 milj na uro.

Riga, Latvija. — 17. januarja bo začel zopet voziti vlak na eni izmed najdaljših prog na svetu — Riga-Vladivostok. Litviska vlada je podpisala tozadevno pogodbo z Rusijo. Vlak bo vozil iz Rige skozi Moskvo in Mandžurijo v Vladivostok trinajst dni.

Atene, Grčija. — Grška vlada je sprejela Fordovo ponudbo za izdelovanje avtomobilov v Phaleron, s pripomoči, če se bo Ford poslužil za prevoz strojev in materiala z Grčijo, grških parnikov.

Teheran, Perzija. — V Reštu, Perzija, je prišlo ob priliki volitev do prepira med volivci, ki se je razvil v boj, v katerem je prišlo več oseb ob življenje. Mnogo izgrednikov je policija aretirala.

Chicago, Ill. — Frank Landers, 8853 Houston ave., je kazal svojemu prijatelju novi revolver, ki se pa sproži, krogla zadene njegovo 15 mesečno hčerko spečo v postelji, bila je takoj prepeljana v bolnišnico, kjer nimajo upanja, da bi okrevala.

Houghton, Mich. — Tukajšno zimsko zabavališče, znano pod imenom Amphidrome, je ogenj uničil. Škoda je cenjena na \$50.000.

Pariz, Francija. — Kapitan R. Garibaldi, ki je bil na Francoskem aretiran radi vojninstva, bo prišel 20. januarja pred sodišče, kjer ga bodo zaslišali.

POZOR! POZOR!
Dobili smo novo zalogo **DRUŽINSKE PRAKICE**. — Vsi oni, ki so povpraševali po njej in oni, ki jo še žele dobiti, naj se obrnejo do nas in poslali jo bomo takoj!
"AMER. SLOVENEK"
1849 W. 22nd St., Chicago

VELIK POŽAR V VALPARAISO; ŠKODE \$200.000.

Valparaiso, Ind. — V torek zjutraj je ogenj izbruhnil v poslopju, ki se nahaja v osrednjem tla, v katerem je bil hotel in štiri trgovine; škode je povzročil nad \$200.000. Pred enim letom je tukaj požar uničil pol bloka.

ZA ZBOLJŠANJE TRANSPORTACIJSKEGA SISTEMA

V Chicagi hočejo zboljšati transportacijski sistem, da bo eden izmed najboljših na svetu. — Za izvedbo načrta treba en bilijon dolarjev.

Chicago, Ill. — Henry A. Blair, ki je pri Chicago Railways kompaniji, je predložil svetu lokalnega transportacijskega odbora načrt, za najboljši transportacijski sistem na svetu, za katerega izvedbo bi bilo treba en bilijon dolarjev, in bi nudil udobno potovanje po mestu in predmestju za 5 milijonov chikažanov, katero število bo doseglo naše mesto v par letih.

Po Blairovem načrtu bi izginile iz prometa cestne železnice — v mestu bi tudi nadulčna železnica več ne vozila. Poleg Blairovega načrta sta predložena zgoraj omenjenemu odboru še dva druga.

LITA ZAHTEVA OD CHAPLINA \$5,000,000.

Okrajno sodišče v Los Angeles bo odločilo usodo Charlie Chaplina, katerega toži žena za ločitev zakona, zakar navaja vzroke.

Los Angeles, Cal. — Mrs. Lita Grey Chaplin, 18 letna žena Charlie Chaplina, znamenitega kine igralca, je vložila tožbo za ločitev zakona pri okrajnem sodišču v Los Angeles, Cal.

V listinah, katere je predložila sodišču, navaja vse dogodke med njima v teku dveh let, od kar sta poročena. Obdolžuje ga nenravnosti in sirovosti, kakor tudi nezvestobe. Lita se čuti vsled tega tako ujezljeno — da zahteva 5 milijonov dolarjev od Charlja odškodnine. Advokati Lite so izposlovali prepoved na Charljevo imetje; nobene stvari ne sme premakniti, prodati ali vzeti ven iz dežele. Njegova lastnina je cenjena na 16 milijonov dolarjev.

Nekoč, ko je Lita pokazala svojo jezo Charlju, ker je vedno zahajal k neki drugi, ji je dal nabasan revolver, rekoč: "Tukaj imaš, če ti ni prav, si pa pomagaj." Rekel ji je tudi, da jo ne ljubi — poročil jo je le zato — ker je bil primoran.

BANDITI MASAKIRALI 1000 DOMAČINOV NA KITAJSKEM.

London, Anglija. — Iz Pekinga je prišlo semkaj poročilo, da so kitajski banditi napadli vas Wanghihpaoa, kjer so pomorili vse prebivalce, 1000 po številu in odnesli iz vasi vse kar je bilo kaj vrednega.

Iz Jugoslavije.

VLOMLJENO JE BILO V VILO KNAFLIČA V ZG. GAMELJNAH; VREDNOST UKRADENIH PREDMETOV ZNAŠA PREKO 15.000 DINARJEV. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Drzen vlom v Gamelnah.

V vilo gosp. Josipa Knafliča v Zg. Gamelnah je bil v noči od četrta na petek 17. dec. izvršen drzen vlom. Vlomilec mora biti ali zelo izurjen strokovnjak ali pa je bil to človek ki mu je notranost hiše dobro poznana, kajti posrečilo se mu je opraviti svoje delo temeljito in nemoteno. Vlomil je pri zadnjih vratih, ki jih je odprl z vitrihom, na kar je pretaknil vse spodnje prostore in pobral, kar se mu je zdelo vredno oziroma kar je mogel vzeti seboj. Najprej je stikal za denarjem, ker so bile vse miznice in predali prebrskani, imel pa je tu le malo sreče, ker je našel samo nekoliko drobiža. Zato se je pa tem bolj odskočeval z drugimi stvarmi. Vzel je med drugim: lovsko puško trocevko, lovski daljnogled, črn usnatj suknjič, več parov čevljev in nogavice, eno kapo, en dežnik, nekaj stvari pa, ki jih najbrže ni mogel spraviti v svojo bisago, je pa potem zadaj za hišo spet proč vrgel, tako en lovski klub, kratko lodnasto zimsko suknjo in en ženski jopič. Vrednost vseh ukradenih predmetov znaša preko 15.000 Din. Značilno je, da se je vlomilec pred vsem preskrbel z lovsko opremo. Pobral je tudi vse nabojke za puško, kolikor jih je našel v omari, in vzel celo piščalko za jerebe. Ker se je najbrže pred vsem oborožil, je svoje ostalo delo potem opravil z vso mirnostjo in sigurnostjo tako, da je pri tem pokadil še cigareto "Zeta," katere ogorek se je našel zjutraj v veži. Po ostankih vžigalic, ki so bili povsod raztreseni, soditi je vlomilec hodil tudi po zgornjem mostovžu, kjer se nahajajo spalnice, vendar ni nobene obiskal. Operiral pa je tako tiho, da se v hiši nihče ni prebudil. Odsel je, ne kakor je prišel, od zadaj čez vrtno ograjo, ampak si je z vitrihom odklenil sprednja vrtna vrata, ki vodijo na cesto. Čudno je tudi, da se tudi lovski pes, ki je sicer jako čuječ in ki je ležal pod ognjiščem, ni nič oglasil.

Na 15 let ječe

je bil obsojen v Subotici Gottfried Freitag, ki je v Sekiču ustrelil 14 letnega Imra Andjela, njegovo gospodinjjo Verono Kovač pa hotel posiliti. Ker se mu to ni posrečilo, je napadel Kovačevo z nožem in jo z njim tako obdelaval, da je izgubila zavest. Le hitri zdravniški pomoči se ima Kovačeva zahvaliti, da je ostala pri življenju.

SLOVENSKA KRAJINA.

Strah pred bodočnostjo. Udarec za udarcem zadeva prekmursko ozemlje. Vremenske nezgode so uničile v veliki meri poljske pridelke. V pomankanju teh se je ljudstvo zaneslo na živino in mnogo je takih, ki so se edino s prodajo kakega živinčeta upali rešiti težkih preživljajočih skrbí. Nesreča je vzela tudi to nado. Že nad

meseč dni divja med živino bolezen, pred katero v največjih slučajih ni pomoči in konča navadno s poginom živinčeta. V mnoge hiše se je naselil strah. Kaj bo v bodoče, v dolgi zimi. Žita ni, krompirja ni, sedaj pa še ta nesreča. Niti za nakup živil ne bo denarja, kaj šele za obleko in obutev.

Umrli je

na Črnicu tik Brezja zidar, koroški rojak Ivan Serajnik. Bil je orožnik. Kot tak je pred kakimi tremi leti prejel za plačilo za vneto lovjenje nekega tatu kroglo v leva pljuča. Zdaj je pritegnila pljučnica, ki je bila zavaljo krogle smrtonosna. Star je bil 36 let; bil je varčen gospodar, priden delavec, skrben oče, najvnetejši gasilec. Zapustil je nepreskrbljeno mlado ženo in tri otročiče.

Žrtev dela.

Iz Trbovelj poročajo: Na Dobrni se je zopet pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec pri vzpenjači I. Pilnauer, star okrog 50 let. Vzpenjača, kateri so priklopljeni 4 polni in 4 prazni vozički za premoč, vodi skozi kratek predor na drugo etažo. Nesreča se je zgodila, ker sta se na vrhu odtrgala dva prazna vozička od ostalih dveh. Pridrvela sta z vso močjo v nižino, kjer je bil zaposlen Pilnauer. Ta se je sicer še pravočasno umaknil na stran, toda padajoča vozička, ki sta padla iz tira, sta se zadelala ravno ob stebor, do katerega se je ponesrečenec umaknil. Delavci so ga vsega razbitega potegnili izpod razvalin.

Elektrifikacija jugoslovanskih železnic.

Jugoslovanski inženirji se bavijo z načrtom elektrifikacije železnic. Nedavno so se sestali v Belgradu na konferenco, na kateri so obširno razpravljali o tem vprašanju, kakor tudi o novem zakonu o zgradbah, ki se izdeluje v ministstvu za javna dela.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarije, ozir. lire smo vteraj pošiljali po teh le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00
100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Plaši in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK**
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1891.
 Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnorov 90 praznikov.
 Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Naslov uredništva in uprave:
 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 Telefon: Canal 0098.
 Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 Phone: Canal 0098.

Naročnine:
 Za celo leto \$5.00
 Za pol leta 2.50
 Za Chicago, Kanada in Evropo:
 Za celo leto 6.00
 Za pol leta 3.00

Subscriptions:
 For one year \$5.00
 For half a year 2.50
 Chicago, Canada and Europe:
 For one year 6.00
 For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Milijoni največ povedo.

Veliko se je že razpravljalo o tem, kakršne so prav za prav verske razmere med ameriškimi Slovenci. Nekateri jih presojajo ugodno, drugi zopet ne. Nekateri pravijo, da vera peša, drugi, da raste. Tudi taki se najdejo, ki trde, da veliko vere med ameriškimi Slovenci sploh nikoli ni bilo, pa še tisto malo, kolikor je bilo, so v teku let podrli razni protiverski elementi s svojimi listi, organizacijami itd. Temu nasproti mi je pa prav te dni pisal veljaven ameriški duhovnik dobesedno: "Versko stanje med nami se je mnogo zboljšalo v zadnjih desetih letih in se bo še bolj."

Ko človek takole posluša na levo in desno in vleče na ušesa, pa sliši tako nasprotujoča si mnenja, nazadnje res ne ve, pričem je. Kadarkoli me kdo vpraša, bodisi v pismu iz starega kraja, ali pa iz obližja v obližje tu v Ameriki, kako mi ugajajo verske razmere rojakov tu, vselej sem v nemajhni zadregi. Kaj naj odgovorim? Ali naj vselej citiram vsa mnenja, ki sem jih že slišal? Ali naj govorim iz svoje skušnje, ki vendar ni velika in ne more biti merodajna?

Najbolje je torej, da skomiznem z rameni, porinam črni klobuk na oči in — umolknem — — —

Tako sem doslej tudi delal. Toda samo doslej — odslej ne več!

In zakaj odslej ne več?

Imel sem izredno srečo, da sem se o verskih razmerah med rojaki v Ameriki iz prvega vira dobro poučil. In ta pouk je zame silno tolažiliv. Dognal sem namreč, da so verske razmere med Slovenci v Ameriki najmanj sijajne, če že ne naravnost briljantne!

Pomislite! Sreča mi je bila mila, da sem dobil "Prosveto" in bral vele — informativen članek: "Kam je šel milijon dolarjev."

Kateri milijon? Poslušajte, kako piše "Prosveta":

"Župnik vleče plačo, ima prosto stanovanje, luč in kurjavo, vrhutega pa ima še dohodke, ki jih farani imenujejo darove..."

Kako visoki so ti darovi postali, ako se štejejo od trideset let, odkar se je pričelo veliko naseljevanje Slovencev v Ameriki? Ali znesejo en milijon, ali dva, ali še več? Kdo ve? —

Sedaj veste, kateri milijon. Prav za prav ne milijon, temveč najmanj dva — ali morda še več. Saj sami vidite, kako je pisal v članku popravil svoje lastne besede, ki jih je bil napisal kot naslov svojemu članku.

Pustimo za enkrat vprašanje in odgovor, kam so ti milijoni šli. Saj dosti jasno odgovarja člankar sam — duhovniki so jih požrli. ... Če so imeli za to pravico ali ne, če je "dar" last tiste, ki ga dobi, ali ne, tega člankar ne vpraša, no, pa še mi nikar ne vprašajmo. Da je razlika med človekom, ki ne objavlja darov, prejetih za druge, in med človekom, ki ne objavlja darov, prejetih zase, tega člankar ni zapazil, potemtakem tudi nam ni treba tega opaziti — in z mirnim srcem nadaljujemo svoje lastno razmišljanje — — —

Samo darovi, ki jih poklonijo ameriški Slovenci svojim duhovnikom, znašajo torej v 30 letih: ali en milijon, ali dva, ali več? Kdor bere "Prosveto", dobi vtis, da prav gotovo več milijonov. Saj tečejo ti darovi prav pri vsaki priliki, kot trdi "Prosveta," še celo pri spovedi. Takole berem: "Kadar gredo ljudje k spovedi, morajo seveda zopet šteti denar. To se ponavlja od spovedi do spovedi, od leta do leta..."

Tega jaz sicer doslej še nisem slišal, dasi že sam dobro leto spovedujem v Ameriki, toda "Prosveti" zelo rad verjamem. In ker morda bolj nego "Prosveta" vem, da mnogi Slovenci hodijo mnogo, mnogo pogostejše k spovedi, nego samo "od leta do leta," mi kar lasje stopajo pokonci, če pomislim, koliko mastnih dohodkov sem izgubil, ko tega nisem pravočasno zvedel. Ah, da nisem že poprej tako vestno čital "Prosveto!" Ah, da nisem med sobratih duhovniki dobre duše, ki bi me bila takoj ob-

Rev. Aleksander, O.F.M.:

NJENA MOČ.

(Odlomek daljše povesti.)

Zato, da mi ne bo v prihodnje zaprt župnikov dvorec, zato, da bom pripeljal Štefana k Valčki in zato, da bom lažje skrbel za dušo.

V dolgem hodniku je zazvenel zvonek smeh in sledilo mu je bučanje tridesetih smehov.

Je že spet Štefan katero povedal. To ti je fant, prava dolenska duša, vedno vever in vesel. Sošolce so že bolele mišice od večnega smeja.

Le jaz sem vedel, da je na dnu Štefanovih

dovtipov žalostna misel in da z dovtipi krije svojo otožnost. S Štefanom sva skupaj stanovala. Je-li usoda hotela ali kaj? — Morda je župnik namignil vodji. Naj je bilo karkoli: razumela sva se. Bil je priključen in nekaj radi lepe Valčke.

Minil je prvi teden: seznavanje s teologijo in njenim velikim smotrom.

Kako je Štefanu žarelo oko, ko je slišal osnovne nauke o večnem Počelu in njegovem žitju v stvarih.

Glejte gospodje, ali ni vzvišeno vaše zvanje? Poklical vas je Bog, da vam bo dal žive vode iz Svojeja Srca, žive vode življenja in svetosti. — Ali se ne bomo oprijeli božjega študija z vso verno, da bomo kedaj vredni služabniki Cerkve?

Glejte, gospodje, pravijo, da bogoslovje ne zasluži imena znanosti, kakor da ni

mojem prihodu o tem poučila! Sedaj vidim, da so vsi duhovniki res sami nevoščljivi in sebičneži. Sami se maste od krasnih dohodkov pri spovedi, ubogega "Greenhorna" pa puste v nevednosti, da si ne more na tako lahek način napolniti žepov.

Ljuba "Prosveta", ti si odslej moja edina prijateljica. Zato mi povej tole: Ali imam pravico, od vseh svojih bivših ameriških spovedancev terjati "darove" za nazaj? Jaz mislim, da imam, saj ugotovljam, da morajo ljudje pri spovedi "seveda zopet šteti denar." Tako upam, da bom res še obogatel. En milijon milijon bo samo tega!

Pa pojdimo dalje. Za trenotek naj spet pozabim nase, dasi to kot duhovnik v "Prosvetini" smislu le nerad storim, in naj se zopet vrnem k splošnim verskim razmeram v Ameriki.

Samo darovi vernikov duhovnikom znašajo par milijonov. Koliko milijonov bo šele za plačo, za luč, stanovanje in kurjavo! In s tem je odpravljeno šele duhovniško oboje. Kje so pa razni mežnarji, organisti, janitorji, ministrantje in — o gorje! — razne šolske sestre po katoliških šolah? Pa še vedno smo samo pri osebah. Kje so pa cerkve, farovži, šole, dvorane? Ljudje božji — ali moremo še govoriti o milijonih, ali bo treba začeti o milijardah? In kam vse to gre? Ako hočemo po "Prosvetinih" premisah dosledno dalje sklepati, je treba reči: Vse to so duhovniki požrli in še požirajo — Saj bo "Prosveta" gotovo rada pritrdila, ako zapišemo: če bi duhovnikov ne bilo, bi tudi vsega drugega prej omenjenega ne bilo — — — Vse torej zavoljo duhovnikov in zanje!

Presneto! Eni imenitni kerlici pa morajo biti tile slovenski ameriški duhovniki, da imajo tak **ogromen vpliv** pri narodu! In to kljub vsestranskemu trudu "Prosvete" in njenih pomagačev, da bi se duhovnikom ta vpliv spodkopal. Skoraj me mika, da bi duhovnikom odpustil nevoščljivost in sebičnost, ki sem jo prej omenil. Ako napiše "Prosveta" le še en tak pohvalen članek o slovenski ameriški duhovščini, pa jim prav gotovo odpustim.

Mislimo dalje!

Verni in neverni po vsem svetu pa priznajo, da so verske razmere dobre tam, kjer ima duhovnik velik vpliv. To je namreč znamenje, da ljudje v duhovniku vidijo predstavnika vere, verujejo v njegovo božje poslanstvo, z drugo besedo: živo vero imajo. Posebno s tem, da znesejo duhovnikom toliko milijonov "darov," dokazujejo, kako so zaljubljeni vanje. Gotovo tega ne delajo tjavendan, saj vemo, da vsakemu našemu človeku gre tolar nerad izpod palca, kadar misli, da sam ne bo imel nič od njega. Torej morajo prav gotovo od duhovnikov nekaj pričakovati. Če drugega ne, si žele vsaj to, da bi duhovnik svojemu stanu primerno živel, se primerno dobro imel, dolgo živel in dolgo med njimi ostal, da bi mogli pod njegovim vodstvom skrbeti za svoje zveličanje. Zopet dokaz vere ali dobrih verskih razmer.

Še bolj me v teh sklepih potrjujejo tele "Prosvetine" besede: "Ampak resnica je, da ti darovi tvorijo ogromno svoto in da prihajajo večinoma od revnih delavskih družin — — —"

Čemu bi ravno delavske revne družine toliko metale duhovnikom, kot trdi "Prosveta," ako ne bi imele globoke vere? In pomislite, to se godi v Ameriki, kjer je baje pod devetnajstletnim vodstvom "Prosvete," delavskega glasila, kot se imenuje, že vsaka slovenska delavska družina izprevidela, da cerkev in duhovnik samo "poneumljata" ubogo delovno ljudstvo! Če tu ni "Prosveta" sebe do nagega razgalila in pred svetom očitno priznala svojih ogromnih neuspehov, potem se res vse neha.

V neki drugi "Prosveti" smo brali, da za šišensko cerkev "delovno ljudstvo ni dalo bogve kaj." To je pa bilo v Evropi, kjer "Prosveta" ne izhaja. Če za cerkev ni dalo, gotovo toliko manj daje darov duhovnikom, najbrž celo pri spovedi ne.

Predlagam, da na Kranjskem duhovniki začno svojim vernikom naročati "Prosveto," pa bodo kmalu živeli v milijonih kot njihovi ameriški sobratje!

Tako torej. Nikoli več ne bom potisnil klobuka na oči, ne, po strani si ga bom dejal na glavo in bom citiral "Prosvetine" besede o milijonih. Ti milijoni največ povedo, da so verske razmere med ameriškimi Slovenci sijajne in da jih "Prosveta" z milijonskimi naporji še ni mogla prav nič razrahljati — tako je priznala samo v enem izmed nesrečnih trenotkov ko se ji zareče — ko misli, da je lepnila po drugem, pa se je zaletela v sebe samo — — —

Rev. Bernard Ambrožič.

NAPOLÉONOV OFICIR V CHICAGO.

Chicago, Ill.

Zadnjo nedeljo se vzprijorili naši sosedje iz Waukegana na našem chikaškem dramatičnem odru igrati "Napoleonov oficir". Igra je izpadla zelo povojno in društvo sv. Štefana v čigar korist se je igra vzprijorila je

doseglo s tem velik uspeh. Udeležba je bila sijajna tako, da v obširni dvorani je skoro zmanjkalo prostora za posetnike.

Igra je bila vzprijorjena v splošno zadovoljstvo. Vsi igralci zaslužijo pohvalo, ki so razne zelo težke vloge tako vrlo dobro predstavljali. Dramatič-

ni klub iz Waukegana ima zelo dobre moči, to je pokazal zadnjo nedeljo na našem chikaškem odru.

Tudi druge točke, ki so bile v zvezi s to prireditvijo kot pevski nastopi so bili nekaj posebnega. Kvartet iz Waukegana je nastopil in žel pohvalo za svoj nastop. Naši vrli Koroški fantje so tudi nastopili in želi pohvalo. Cela prireditev je izpadla nadvse povojno.

Tudi na veselici zvečer je bila ogromna udeležba. Posebno so se pokazali člani in članice družbe sv. Mohorja, ki so v velikem številu korporativno prikorakali na veselico. Vse je bilo veselo in v vsakem kotu se je organiziralo lastno pevsko društvo. Med pevci je bil najbolj agilen naš Frank z 22-cestice, ki je nastopal kot kak pevovodja. Lušno je bilo, da že kmalu ne tako.

Prihodnjo nedeljo 16. januarja pa pridejo na plan naše žene in dekleta društva Marije Pomagaj štev. 78, KSKJ. Kaj pa prirede? Hm, kaj. Maškarnadno veselico, ki bo to leto nekaj posebnega. Tudi o tej prireditvi se lahko že naprej reče, da bo dvorana veliko premala. Kako bo izpadla in o vseh zanimivostih pa poročamo po veselici. Samo vsak in vsaka naj skrbi, da bo na veselici navzoč, da se ne bo potem kdo kesal, da ni bil.

Župnija sv. Štefana je v minulnem letu kljub temu, da so bile razne težkoče, kot požar v sestrski hiši, katere poprava je stala veliko in druge stvari za evharistični kongres itd. nadvse lepo napredovala. Kot kaže letošni računi znašajo dohodki lanskega leta 1926 \$44.184.69. Ta svota govori dovolj pohvalno za župnijo sv. Štefana.

PROSLAVA 20-LETNICE DR. SV. GENOVEFE V JOLIETU.

Joliet, Ill.

Naša slavna naselbina je imela zadnjo nedeljo zopet en poseben dan. Proslavila je 20-letnico obstanka društva sv. Genovefe, štev. 108, KSKJ.

Slavnost se je vršila na jako lep način. Dopoldne ob pol 11. uri se je služila za društvo slovenska sv. maša z leviti. Pri tej maši je bil tudi slavnostni govor o društvenem življenju. Maše so se udeležila številna druga društva iz domače naselbine, kakor tudi iz drugih naselbin. Zlasti žensko dr. Marije Pomagaj štev. 78, KSKJ. iz Chicago, je prišlo s zastavo v jako lepem številu, zakar jim vsa čast in zahvala.

Po maši pa so društva odkorakala v Slovenija dvorano, kjer so društvene priredile za goste slavnostni banket. Po banketu so bili govori mestnih uradnikov, ustanoviteljev, uradnic in gl. odbornikov. Marsikaj lepega so povedale govornice in govorniki.

Po banketu pa je bila prosta domača zabava in ples, katerega se je zlasti poslužila naša mladina.

Zabava je izpadla v vsakem oziru najboljše in naše ženske, ki so vse to tako fino priredile zaslužijo vse pohvale!

Poročevalec.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

GOSPODARSTVO.

Novo leto je tukaj. Gospodarske razmere bodo v tem letu, kakor prerokujejo tozadevni veščaki, enake lanskemu. V splošnem, žetev je bila zadovoljiva. Pravijo, da stališče ameriškega farmarja ni tako slabo, kakor se to z gotove strani zadržuje.

Tekoče leto si bo Argentini prizadevala uvoziti v Ameriko veliko množino živine, katere ima v izobilju. Ako se ji bo to posrečilo, bodo nastale težkoče za živinorejce v Zedinjenih državah. Kar se tiče izvoza živine iz naše dežele, izgleda zelo slabo. Danska zalaga, oziroma krije primanjkljaj svinj Angliji, Nemčiji pa tudi polagoma prehaja na predvojno bazo in krije zahteve s svojim blagom.

Špekulacije z žitom l. 1926 niso bile kakor leto prej. Chicago Board of Trade poroča, da se je minulo leto prodalo skupno 18.568.118.000 bušljev žita. Največ se je prodalo pšenice, in sicer 1.261.783.000 bušljev. Leta 1925 se je pa prodalo skupno 26.500.000.000 bušljev žita.

Minuli teden so notirali na chikaškem trgu pšenico po \$1.32 in pol za bušel, v Kansas City \$1.40 en četrt; v Minneapolis \$1.33 pet osmink. Koruza ima le malo kupcev. Na chikaškem trgu je bilo začetkom tedna 20 milijonov bušljev koruze, vprašanja pa skoro nobenega po njej. Držali so jo po 72c bušel. Cena pa ni bila stalna, padla je na 68c a pozneje se je dvignila, in sicer majska na 82c za bušel. Oves, katerega je le malo na trgu dobre vrste, se je prodal koncem minulega tedna po 47c bušel. Rž je imela tudi minuli teden več cen, ki so se dvigale od 92c za bušel do 97c.

OGENJ V EVANSTON; ŠKODE \$450.000.

Chicago, Ill. — Ogenj je izbruhnil v šolskem poslopju v Evanston, ki je napravil \$450.000 škode; 1000 otrok je vsled tega brez šolskega pouka. Poslopje je popolnoma uničeno. Sedem ur so bili gasilci iz Evanstona, katerim so prišli tudi chikaški na pomoč, na delu, a poslopja niso mogli rešiti, z veliko naglico se je ogenj širil. Sreča v nesreči je bila, ko je načelnik gasilcev, Hofstetter, izdal ukaz svojim ljudem, naj se umaknejo s podstrešja, od koder so nameravali rešiti neke omare; eno minuto zatem, ko so se gasilci odstranili, se je streha že zrušila.

POPRAVEK K NAZNANILU IN ZAHVALI.

V Naznanilu in zahvali, priobčeni v našem listu dne 22. dec. 1926 in 5. jan. 1927, povodom smrti Franka Pucelj, Joliet, Ill. je bila po naši krivdi pomotoma izpuščena družina Mr. in Mrs. Zamiec, ki je darovala za pokojnega krasni venec in pomagala domačinom pri postrežbi. — Prizadeti nam blagovolijo to pomoto oprostiti.

Upravništvo A. S.

IT ALWAYS PAYS TO ADVERTISE IN "AMERIKANSKI SLOVENEK".

Iz statistike. — Statistiki pravijo, da ako bi naše gospodinjke, ki so omožene prejemale po \$15. na teden plače, bi morale v Združenih državah plačati letno gospodinjstvom \$17.000.000.000. Ali nismo lahko hvaležni Bogu, da nam naše gospodinjke, opravljajo gospodinj-ska dela iz ljubezni?!

Modrovanje. — Vsak bi bil lahko bogat, ako bi dovolj dolgo živel in bi investiral denar v zemljišča. Prostor, kjer stoji Bela hiša v Washingtonu je bil kupljen prvotno za \$1.600. Sedaj pa pravijo, da ga cenijo deset in pol milijonov.

Da ne bo greha. Gosp. župnik je zalotil gostilničarja, ki je mešal vodo v vino, pa mu je rekel: "Tega pa vendar ne smete, to je greh!" — Gostilničar mu je odgovoril: "Povejte mi, gospod župnik, ali je greh, če se ljudje napijejo?" — "Seveda je!" — "Torej vidite," je rekel zviti gostilničar, "jaz zato mešam vodo v vino, da ne bo greha, in zato naj bi imel še jaz greh!"

Fordova sugestija. (Prispevek) — Henry Ford pravi, da medtem, ko Zdr. države jadrjo nazaj v normalne čase, ljudje še vedno visoko letajo. Dalje pravi: Mi se moramo navaditi klicati kredit po njegovem pravem imenu: dolg. Kadar financirji radi dajejo kredit, je to znamenje, da ljudi vlekajo v težke dolgove. Zato pa ameriška domovanja potrebujejo bolj ekonomičnega ravnanja. Vse preveč se kupuje na obroke, kateri ljudem požro vsak cent sproti. Končno povdarja Ford: gospodarite modro in dežela bo v najboljšem stanju. — To je na eni strani resnica. Na drugi pa bi Ford moral vedeti, da nasvete je veliko lažje dati, kot pa se po njih ravnavati. — Jaka iz Sentkler.

Ti pa morajo imeti nojeve zelodce. (Prispevek) — Citatelji G. N. morajo imeti trdne zelodce. Malo je števil, v katerih bi ne bilo Kremešcevega očeta, Grdinata, Koverte, Crneta, Trunka, itd. Enkrat jih Peter napiše po abecednem redu, drugič nazaj. Na programu so pa neprestano. Takega časnikarskega močnika bi se naveličali že zadnji hribovci! Citatelji kameleonskega G. N. ga pa lepo prežvekujejo z apetitom, kakor nevadski bivoli suho dračje. — Martin Kremešec.

V bolnišnici sta ležala drug poleg drugega dva bolnika, katerima so vsaki dan nogo drgnili. Eden je grozovito vpil, ker ga je bolelo, drugi pa se je vedno smejal. Nekoč pa je oni, ki je vedno vpil, le vprašal svojega soseda: "Ali tebe nič ne boli, ko ti nogo drgnejo?" — Oni pa je odgovoril: "Nič! Veš, jaz si dam drgniti zdravo nogo, pa me nič ne boli!"

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

tako lahko? Vesel sem zato, da utajim pekoči ogenj v sebi."

"Besedo si ji dal. — Njen si."

"Ko bi mogel, ko bi mogel. Vzel bi najzaj besedo. Njej, ne Bogu. Bogu je ne smem vzeti."

"Štefan, če si njej dal prvo besedo, si njen: Bog ti je more vzeti."

"Stresel se je kakor v skušnjavi."

"Pustiva. Moram. Molil bom in tebe prosim, ne omeni je nikdar več —"

"Štefan."

"Prosim te."

"Ne morem."

"Torej mi boš tudi ti v skušnjavo. — O Bog, ne bi bil mislil, da je Dobruška toliko in tvojih oče."

(Dalje sledi.)

Lz življenja in sveta.

KAJ KLEMEN RAZMIŠLJUJE V ZAPORU?

Iz Ljubljane poročajo, da France Klemen, ki so ga 20. dec. 1926. dopoldne pripeljali v ljubljanske zapore iz Brezovice, se v sodnih zaporih nikakor ne počuti dobro. Dasiravno je zaporov po tolikih letih že prestane ječe vajen, se sedaj kar ne more udomačiti v ozki gajbici in ga srce za neodoljivo silo vleče na prosto. Ko pa po celici stopajoč butne že po nekaj korakov ob steno in vedno znova uvideva da je izgubljen, se susede na stol in prične razmišljati. "Za vraga sem bil neumen, ko sem šel zopet na Kranjsko! Italijani so me izpustili, vrag me je pa nesel nazaj v vaše roke!" se je pritoževal in jezil sam nase vpiroč jetniškega paznika.

Na vprašanje paznika, ali se spominja, kaj na svojo ljubezen in ali misli na Angelco, so se Klemenu zaškrile oči, vendar pa ni dal nobenega odgovora.

Ljudje na deželi so se vesti, da so hrabri Ložani spravili končno Klemena vendarle v roke pravice, silno razveselili. Novica o njegovi aretaciji je šla kakor blisk po deželi. Gospodarji in gospodinjice v okolici mesta so se oddahnili, kajti vsakdo bo sedaj lahko nekoliko mirneje spal, v zavesti, da drzni rokavljak ne straši več na prostem. Mir bodo imeli tudi fantje, ki jim ne bo treba več držati straže.

Kakor je pripovedoval Klemen sam, je takoj po vltomu v Gamelnah krenil v Brdo nad Vičem in vltomil tamkaj v pisarno Vidicove opekarne. Od tam je odšel v Notranje in v Nvanje gorice, kjer je vltomil v hiše, kakor smo že prej omenili. Na Logu je v nedeljo ves dan ležal zakopan v senu na Gromovem hlevu. Okoli 22. ure pa ga je, kakor pripoveduje g. Alojz Tonj, opazil gostilničar Lenarčič p. d. Verbič, pri katerem je vltomil 10. t. m., kako postopa nasproti gostilne in ogleduje trgovino Marije Toni. Lenarčič je stopil na cesto in vprašal, kdo je. Tujec — Klemen pa ni dal nobenega odgovora, marveč je hitro pobegnil po cesti proti Vrhniku. Ko je gostilničar Lenarčič o tem obvestil Tonjo, sta odšla obadva na zasledovanje. S kolesi sta ga dohitela dober kilometer od Loga, ko je ravno krenil za železniško progo proti Drenovemu griču. Na poziv "Stoj!" se je Klemen takoj spustil še v večji dir čez njive proti gozdu. Videč pa, da sta mu zasledovalca za petami, se je postavil v bran z besedami: "Jaz bom streljal!" V tistem trenutku pa je že dobil z betičkom po glavi. Počakal je tudi še drugi udarec in hotel Tonjo suniti, vendar se je premislil in se znova spustil v beg proti Vahtarjevemu kozolcu. Tamkaj ga je Toni, predno je skočil čez jarek, zagrabil za vrat in ga po hudi borbi s pomočjo Lenarčiča in na pomoč došlega Vahtarjevega sina ukrotil ter povezal. Od tam so ga odgnali v Lenarčičovo gostilno, kjer ga je pozneje prevzela zasledujoča ga orožniška patrola iz Brezovice.

Klemen pride bržkone pred pomladansko poroto in tedaj ga porotniki ter senat gotovo ne bodo gledali prav mlo.

SVETOVNA VOJNA SE NI KONČALA.

Nepoučena javnost ne ve, da svetovna vojna še vedno ni končana. Republika San Marino namreč še ni sklenila z Nemčijo miru in zato preti vsakemu nemškemu turistu, ki prekorači mejo te ponosne države, nevarnost, da ga aretirajo kot

pripadnika sovražne države. Sanmarinskim državljanom se kaj takega v Nemčiji ne more zgoditi, ker je pač malo nemških stražnikov ki bi vedeli, da San Marino še vedno vojuje proti Nemčiji. Nemški policaji bi gotovo zamenjali ime te republike s firmo nove čokolade. Ko je Italija napovedala Nemčiji vojno, je opozorila republiko San Marino, da bi bilo dobro, ako se pridruži državi, ki jo od vseh strani obdaja. Toda predstavniki San Marina so samozavestno odgovorili, da je to opozorilo odveč, ker se bore proti Prusiji že več let. Izjavili so, da je Italija z vojno napovedjo samo sledila njihovu vzgledu.

ANGLEŠKA POSTAVODAJA

Iz davnih časov, ko se je Anglija odtrgala od katoliške cerkve, se je v državnih postavah nabralo polno odredb in ukazov, s katerimi se je omejevala katoličanom svoboda. Prva taka postava je bila iz l. 1550. proti latinskim bukvam; potlej so se vrstile ena za drugo do časov kraljice Viktorije. V novjšem času se kajpada nobeden ni več oziral na mrtvo črko starinskih postav, a formalno so bile še v veljavi. Letos pa sta obe zbornici izglasovali, naj se vse protikatoliške postav razveljavijo in brišejo. Tako je Anglija zopet naredila korak na poti povratka h katoliškemu Rimu.

LITVA.

Litva je bila preje, od sklepa tišiškega miru (1812) dalje ruski gubernij. Od leta 1912 do meseca decembra 1918 so jo imeli zasedeno Nemci. Dne 11. decembra 1917 se je proglasila za neodvisno. Rusija jo je priznala kot tako 12. julija 1920, zavezniki pa 20. decembra 1. 1922. 31. marca leta 1921 ji je bila priključena Polangija in Muravjevo. Dne 9. oktobra 1920 je zasedel Vilno poljski general Zegilovski, naka je bila Vilna dne 18. aprila 1922 priključena Poljski, Litva pa priključitve ni priznala.

Ustava Litve datira od 1. avgusta 1922. Predsednik republike, ki ga izvoli državni zbor je najvišji vojaški poveljnik ter izvaja eksekutivno oblast skupno z ministrskim svetom. Sporazumno z ministrskim svetom sme predsednik razpustiti parlament. Istotako imenuje predsednika. Parlament (sejm) ima 78 članov (1 posl. na vsakih 15.000 prebivalcev). Poslanci so izvoljeni na podlagi splošne, enake, direktne proporcije volilne pravice na tri leta. Sejmi

izvršuje zakonodajno oblast ter mora sklepati o izpremembi ustave, če to zahteva 50.000 volilcev. Ministrski predsednik in ministri, ki jih on imenuje, so sejmju odgovorni.

Litva obsega 52.810 m ter ima po ljudskem štetju iz leta 1923 2.011.173 prebivalcev (45 na km).

Po narodnosti je med prebivalci: 1.696.158 (84.%) Litavci, 153.332 (7.6%) Židovi, 64.105 (3.2%) Poljakovi, 48.392 (2.4%) Rusovi, 23.973 (1.2%) Nemci, 14.318 (0.7%) Latišev, 4658 (0.9%) različnih narodnosti, 6239 (0.3%) tujcev.

Po veroizpovedanju je 75% prebivalstva katoličkov, 8% grško kat., 4% protestantov in 13% židov.

Večji kraji so šteli leta 1923: Kovno (Kaunas) 91.936 prebivalcev, Mariampal (Mariampole) 9394, Poniviz (Ponevys) 18.846, Šaulen (Siauliai) 21.240, Vilkomierz (Ukmerge) 10.599, Vilkoviški (Vilkavič) 7147.

Sedaj je bil izvršen, kot znano v Litvi državni udar.

KAKO DELAJO JUDJE.

Angleški jud in nadrabinec Mozes Montefiori je dejal leta 1840. na judovski kongresu v Krakovu: "Storimo da postavne vse časopise naše in vsa Evropa bo na kolenih pred nami." Leta 1911. je govoril v Lvovu drug rabinec na sestanku narodnih judov sledeče besede: "Bratje moji, že 19. stoletij se bojujemo Izraeliti za svetovno nadoblast. Kljub temu je zmaga križ in premagal je Jude. Toda imejmo trdno upanje! Zakaj zlato, pred katerim se človeštvo tako rado klanja in je časti je skorajda v rokah judov in zlato je upanje Izraelitov. Posrečilo se nam je dobiti glavne svetovne berze v svoje roke. Povsod, kjerkoli se Jude nahajajo, razpolagajo z velikanskim kapitalom. Devetnajst stoletij smo se krivili pod jarmom; sedaj smo postali močnejši od naših nasprotnikov. Sicer je res, da se da mnogo judov krstiti; pa tudi ta okoliščina nam daje le novo moč; zakaj jud, četudi je krščen, ne neha biti jud."

In res! Rabinec je govoril resnico. Številke nam povedo, da je na Nemškem vseh bank in borz 75% v judovskih rokah, v bivši Avstriji 80%, na Francoskem 70%; na Angleškem je bilo že leta 1904. od 63

velikih bankirjev 33 judov, tako da je Anglež White zapisal te besede: "Velike, judovske hiše nameravajo ugrabiti premoženje vsega sveta. Ni daleč dan, ko bodo narodi spoznali, da je vse lastnina judovskih meščanov."

In da se ne opazi preveč judovski vpliv, si judje privzemajo imena onega naroda, v katerem se gospodarsko zajejajo n. pr. Roda Roda (v resnici jud Fr. Rosenfeldt), Leon Rode (to je jud Levi Rosen-schweig), Janez Emir (v resnici jud Ernest Rosenfeldt).

KRIMINALNA SENZACIJA.

Na Češkem je bil izvršen nedavno vltom, ki je spravil vse daktiloskope v zadrego. Neznani vltomilec je vltomil v neko blagajno in drugo jutro so našli orožniki okrog blagajne razbito steklo na njem pa odtise prstov. Steklo z odtisi prstov so poslali takoj v daktiloskopični oddelk policijskega ravnateljstva, kjer so ugotovili, da so na steklu sledovi prstov znanega vltomilca K. Policija je začela vltomilca zasledovati, toda lahko si mislimo njeno presenečenje, da je dotični vltomilec že davno pod ključem in da se torej vltoma ni mogel udeležiti.

Daktiloskopija je stala pred zagonetko. Šlo je za vprašanje, ali moreta imeta dva človeka popolnoma enake odtise prstov. Policijski komisar je znova temeljito ogledal steklo z odtisi in ugotovil, da so odtisi res sledovi prstov vltomilca K. Kmalu je bila zagonetka pojasnjena. Vltomilec K. je namreč odtisnil svoje prste v jetnišnici in poslal po nekem arestantu, ki so ga drugi dan izpustili, steklo z odtisi svojih prstov prijateljem. Njegovi poklicni tovariši so potem vltomili v blagajno in pustili nalašč koščke stekla z odtisi tujih prstov pri razbiti blagajni. S tem so hoteli izbrisati za seboj sledove in spraviti policijo na napačno sled. Obenem je hotel vltomilec K. dokazati svojo nedolžnost. Ker so ga po nekem vltomu izsledili s pomočjo odtisov prstov, je hotel zdaj dokazati, da imajo enake odtise tudi drugi vltomilci in da on ni izvršil vltoma.

VAŽNO ZA STARŠE

1. Ne hvali svojega otroka v pričo drugih ljudi!
2. Hvali ga sploh malo in nikoli zaradi nvanjih odličnosti!
3. Graja ga tako, da skozi grajo še čuti tvojo ljubezen!
4. Ne goovri ob njegovi navzočnosti o njegovih dobrih lastnostih!
5. Nikoli naj ne bo otrok središče govorjenja!
6. Ne daj mu prilike, da se s svojimi talenti baha!
7. Ne graja in ne kaznuj ga pred tujcem!
8. Navadi ga, da se takoj odstrani, ko začne odrasli svoje pogovore!
9. Nikoli ne govori o bližnjem slabega v otrokovi navzočnosti!
10. Varuj se, da z nepremišljeno besedo ne uničiš otrokove res otroške preprostosti!
11. Varuj se vsakega sirovega izraza v otrokovi prisotnosti!

DRUŠTVO SV. VIDA

štev. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.
Leto 1926.
Predsednik Anton Strniša, 1001 E. 72nd Place.
Podpredsednik, John Melle.
Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.
Zapisnikar, Joseph Ponikvar.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vider vol. John Zupan.
Zastavonoša, Anthony Gliha.
Vratar, Jacob Korečan.
Bolniški obiskovalce, Joseph Ogrin, 9020 Parmelle Ave.
Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.
Zdravniki, Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.
Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani.
V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrti zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvo se sprejmejo tudi otroci od 1. do 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniško list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.
Seje se vrše v stari šoli sv. Vida vsaki prvi ponedeljek v mesecu. Pobira se assessment tudi na domu tajnice 18 in 19-tega.
Assesment se pobira na seji samo od 10 dopoldne do 4. ure popoldne.

Dr. ST. F. BONK
dentist
Uradne ure: Od 10 do 12.—Od 1 do 5 pop. in od 7 do 9 zvečer.
4231 Archer Ave., pol. Brighton Pk.
Tel.: Lafayette 1544.

LOTE NA PRODAJ

blizu novega Zoo parka
v bližini bodočega največjega zverinjaka na svetu, ki so ga te dni že pričeli graditi, imam več lot na prodaj velikosti 50 ali 100 čevljev široke, po zelo nizki ceni.

Lepa bodočnost

je za vsakega v tej okolici, ker z novim zverinjkom in parkom dobiva okolica vsak dan večjo vrednost. Denar investiran v tej okolici v zemljišča, je najbolj obrestonosn.

Improvements

so v teh lotih vse, to je plin, elektrika, tlak in voda.

Prodaj po ceni

radi smrti mojega soproga. Pridite pogledat, ne bo vam žal, ker v kratkem času bodo cene lotam tukaj poskočile. Ne odlašajte, dokler jih je še kaj na razpolago.

Mrs. FRANCES PEČNIK

6833 West 21st Street,
Berwyn, Ill.

sti!
12. Nikoli naj ne bo priča prepiru!

13. Ze zaradi otroka skrbi za mir pri hiši!

14. Dober zgled je za vzgojo, kar je solnce in blagodejen dež za cvetlice na polju!

— Moskva, Rusija. — Šestdeset milj od Moskve sta skupaj trčila dva vlaka, mnogo potnikov je prišlo ob življenje in veliko število je ranjenih. Pet voz ekspresnega vlaka, ki so bili natlačeni potnikov, so popolnoma razbiti. Osobje obeh strojev je mrtvo.

AVTOMOBILI NA PRODAJ.

STUDEBAKER SEDAN na obroke. "8 months guarantee". Seeley 5584 in 1872. 03-t do t
WILLYS-KNIGHT taxi sedan type, \$400 v dobrem stanju; 5 dobrih gumijev poleg. Vprašajte Robert Reilly, 6028 S. Koln Ave. 98-p do p

DOLG ČAS.

ki je navadna posledica pustih jesenskih in zimskih večerov, si najučinkovitejše

PREŽENES

Z DOBRO KNJIGO.
Da omočimo našim čitateljem nabavo tega razvedrila, smo sklenili, razprodajati knjige iz naše zaloge po izredno nizkih cenah. Da pa boš deležen te ugodnosti, naroči celo skupino, kakor sledi:

- 1) **Otroka kapitana Granta.** Zelo napeta povest, ki te vodi po afriških pustinja, po Tihem oceanu, te popelje med avstralske divjake in ljudžorce ter nadalje okrog sveta. Cena.....\$2.00
- 2) **Takšni so.** Zgodovinska povest. Begunka. Drama v treh dej. — Obe deli je spisal naš pisatelj Detela. Kdor je že čital kako njegovo povest, tistemu ni treba te knjige še priporočati. Cena\$0.40
- 3) **Vrtec.** Časopis s slikami, namenjen sicer mladini, a je v njem tudi za starejše mnogo koristnega čtiva. Cena\$0.75
- 4) **Pamet in vera.** Kdor se količkar zanima za malo znanstvenega razmotrivanja, bo z veseljem segel po tej knjigi. Cena\$0.45
- 5) **Prilike patra Bonaventure.** Knjiga je sestavljena iz samih mišljev in zanimivih dogodbe iz resničnega življenja. Cena.....\$0.35
- 6) **Od srca do srca.** To knjižico bi moral čitati vsak ameriški Slovenec. Cena\$0.20
- 7) **Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov.** Koliko je naših rojakov, ki nimajo niti pojma o preteklosti našega naroda. Vzemite v roke to knjižico, da se malo seznanite z našo zgodovino. Cena.....\$0.25

Skupaj\$4.40

Poleg teh sedmih knjig damo še eno, OSMO, katere vsebino si pa lahko vsak sam izbere, namreč sporoči naj nam, hoče li povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno knjigo. Nato mu bomo mi izbrali iz določene vrste primerno knjigo.

Tistemu, ki naroči vse te knjige skupno, damo izredno visoki popust, skoraj 40%, tako da ga bodo stale knjige le malenkostno svoto \$3.00.

Pošli ta znesek v Money Order, Draftu ali pa v gotovini na naslov
KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Obenem nam sporoči, kake vrste knjigo si želiš kot osmo knjigo, namreč ne imenuj knjige z imenom, ampak povej le, ali želiš povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno. Naročilo bomo nemudoma izvršili.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE NA PRODAJ.
PRODA 2-nadstr. les. hišo, 6-6 sob, furnace in navadna peč, garaža za 2 kari. Carlson, 614 Briar Pl. 18-čps
NA 4902 N. RIDGEWAY AVE. odda stanovanje 4-5 sob, parna toplota, vel. porči, garaža, blizu "L" in po-ulična žel. \$55 in \$85 meseč. Phone Keystone 5953. 19-čdoč

HAMILTON PARK
18 minut do "loop", ob Rock Island, lepe sobe 6-7, parna topl., stanovanja nova, moderna, reat nizki. Prvi namjennik dobi provizijo; vprašajte: J. FRENCH & CO., 21-čdoč
7320 Vincennes. Phone Stewart 5700.
IZREDNO NIZKA cena za hišo 7 sob, na loti 1/2 bloka kvadratno, vel. hlev, sadno drevje, pripravno za koskoreje. 50 mil zapadno od Chicaga. Vprašajte na 804 N. Summer St., Woodstock, Ill. 16-t, srč
MODERNO ZID. poslopje 2 nadstr., 5 in 6 sob; ht. water ht.; garaža za 2 kari. 7252 St. Lawrence Ave. 12-t, srč

PRODA "COTTAGE" 7 sob, lota 50x 125 — 1103 N. Monticello. Pokličite Lafayette 5403. 07-t, srč
ZELITE LOTO na Huron St. v bližini Western Ave. ali 120 čev. vogal na Montrose Ave.? Ako se interesirate, pridite ali pišite na George Jawn, 935 N. Mozart St., Humboldt 0352. 02-t do t

PARME NA PRODAJ

PRODA 3 farme v Walworth, Washington in Door okrajih, Wisconsin. blizu mest, moderna poslopja, dobra zemlja, cene nizke, le nekaj je treba gotovine. H. W. Geiffuss, West Bank, Wisconsin. 22-čps

PRODAMO 55 AKR. farmo. Posebne vrste zemlja. Hiša 5 sob, hlev in druga poslopja. Mnogo mladih drev. Cena \$5500 — \$1000 takoj, ostalo po možnosti. First National Bank, Columbia City, Ind. 15-t do t
120 AKR. ob dobri cesti 5 sob hiša, Mlin na veter, hlev, shramba za koruzo, 80 lepih trt, 5 akr. gozda. Prihika za lep sadovnjak. 30 sadnih drev. jabolka, breskve, slive in črnoš. Blizu je dober ribolov. Zenska je lastnica in živi v drugi državi, je primorana prodati. Sam \$1600, le nekaj je treba gotovine. Vprašajte za to in druge farme pri Frank M. Deuel, Delton, Mich. 14-t

PRODA 80 AKR. farme v Wisconsin, 60 akr obdelane in lepo poslopje, sadna drevja. \$2000 je cena, le nekaj je treba gotovine. Louis Boyce, Lombard, Ill. 13-t do t

IGODNA PRILIKA

DELICATESSEN, Fish, Oysters store, popolnoma opremljeno. Lepa prilika za pravega človeka. 3836 W. Chicago Ave. 23-čdoč

PRODA TRGOVINO zelo po cen. 4 sobe za stanovanje zadaj, v drugem nadstr. 5 sob. Garaža za 2 karte in mala delavnica. 551 W. 43rd. 05-t do t

ODDA STANOVANJE

V NAJEM SE ODDA 2-4 sobe flats, "modern stove ht." 2 bloka od I. C. in dva bloka do 6 kar vozčih na vse strani. Stanovanja so nanovo barvana in novi papir na stenah. Mesečno \$30. Geo. Bonner 7716 Avalon Ave. 00-p do p

POHIŠTVO NA PRODAJ

POHIŠTVO prodaj in novi električni pralni stroji. Pokličite Michigan 0703 po 6, uri zvečer. 20-čps

"STORAGE SALE."

Nove hišne oprave prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dovažamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo.

VERSCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

DELO IN SLUŽBE

DELO DOBI dekle za gospodinjstva dela, pranje na električni stroji. 6023 Eberhardt Ave. 24-čps

DEKLE za pomagati gospodinj, lep dom in dobra plača. 8106 Justine, Ph. Triangle 7418, Cooney. 25-čps

Eden chikaških starih institutov ima par prostih mest v slovenskem oddelku za tri moške, čedne znanjosti, v starosti 25 do 35 let, za specialno delo v Berwynu in Cicero. Znanosti ni potreba. Drage volje Vas izučimo.
Dobra bodočnost za sposobne ljudi.
George F. Nixon & Co., 6138 W. 22nd St.
J. H. Cenck, Mgr.

"SALESMEN"
dobijo službo, tudi taki, ki imajo le nekaj ur časa na dan. Predznanja ni treba. Pokažem kako lahko veliko denarja zaslužite. Jaz vas naučim delati. Tudi ako ne umete angleškega jezika. Pridite med 11. A. M. in 3. P. M. ponedeljek, torek srede. Vprašajte za

MR. MAGDICK, manager Foreign Dept. Room 660 — 1st National Bank Bldg.

31. S. Clark Str. 04-t, srč

PATENT NAPREDKA

Slovenci kaj radi povdarjamo geslo: "Svoji k svojim." — A vse ostane le pri samih besedah. Trgovci se pritožujejo, zakaj je tako, pa tudi odjemalci pravijo zakaj ni drugače. A tako pritoževanje ne pomaga nič. To ne bó izboljšalo teh razmer.

Ako hoče slovenski trgovec napredovati, mora znati prodajati svoje blago. Mora znati privabiti odjemalce. To prav lahko stori potom oglaševanja v časopisu.

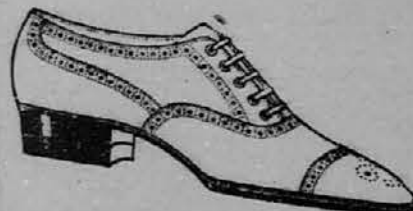
Povejte svojim rojakom, da imate isto blago kot tujec, da so pri vas cene, zmerne, če ne morda nižje kot pri tujcu. Povejte ljudem, kadar dobite nove zaloge v vaše prodajalne, ožnanjajte ljudem svoje prodajalne in svoje blago in ljudje bodo znali za Vas.

Amerikanski Slovenec

je med katoliškimi Slovenci najbolj razširjen list. Slovenski trgovci poslužite se ga! Oglašujte v njem! Oglaševanje je patent napredka!

IG. ARCHULL.

1810 West 22nd Place,
Chicago, Ill.

prilporeča svojo obrt. Popravilam čevlje trpežno. Ker imam najnovejše stroje, delo izvršim naglo. Cene nizke. Rojakom se priporočam v naklonjenost.

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

"Pa Saladin ima mnogo opravila s kristjani, sir Andrej. On ima mnogo vjetnikov kristjanov celo v mirnem času; med 213 drugimi sem tudi jaz njegov jetnik."

"Ali je vjel tudi viteza Lozella?"

"Viteza Lozella?" je ponavljal romar. "Ali ni to velik človek z rdečim obrazom, brazgotino na čelu, ki je vedno nosil črn plašč preko svojega oklepa?"

"Utegnil bi biti."

"Ta ni bil vjet, prišel je samo obiskat sultana v Damask, ko sem bil jaz tam jetnik; videl sem ga dvakrat, trikrat, dasi mi seveda ni bilo znano, kakšno opravilo ima. Kasneje je odpotoval in v Jafi sem izvedel, da je odjadral v Evropo tri mesece pred menoj."

Pri besedah sta se brata spogledala. Lozelle je torej v resnici bil na Angleškem. Sir Andrej pa ni opomnil ničesar, samo rekel je:

"Kaj je prav za prav s teboj, razodeni nam, ali pazi se, da govoriš resnico."

"Čemu bi ne govoril resnice, saj nimam ničesar prikrivati?" odgovori Nikolaj. "Nekaj Arabcev me je vjelo, ko sem romal ob Jordanu; in umorili bi me bili, ko bi jih ne bili pregnali Saladinovi vojaki, ki pa so me sami vzeli jetnika seboj v Damask. Tam so me vrgli v ječo, in tedaj sem videl Lozella, ali prav za prav nekega kristjana, ki mu je bilo tako ime; in ker se mi je zdelo, da je v milosti pri Saraceni, sem ga zaprosil, da se potegne zame. Pozneje so me pripeljali pred Saladina in po raznih vprašanjih mi je sam sultan povedal, da moram častiti krivega preroka ali pa umreti; moj odgovor na to lahko uganete. Tedaj so me odpeljali, kot sem mislil, v smrt, a nikdo mi ni prizadejal nič žalega."

"Čez tri dni je Saladin zopet poslal pome ter izjavil, da mi prizanese življenje, ako prisegem, da ponesem neko skrinjico do vas ali do vaše hčere po imenu Rozamunda, v steeplski grad v Esekšu in mu prinesem odgovor nazaj v Damask. Ker nisem želel umreti, sem dejal, da sem voljan to storiti, ako mi sultan zastavi svojo besedo — ki je nikoli ne prelomi — da bom pozneje prost."

"In imaš sedaj, ko si na varnem tu na Angleškem, namen vrniti se v Damask z odgovorom?"

"Da, to storim, sir Andrej. Prvič ker sem prisegel, in jaz ne prelomim svoje besede, kakor je tudi Saladin ne. Drugič pa, ker želim še živeti in mi je sultan obljubil, ako ne izpolnim svoje obljube, da poskrbi za mojo smrt, naj bom kjerkoli: in jaz sem prepričan, da on svojo besedo gotovo izpolni. No, ostali del moje zgodbe je kratek. Izročili so mi skrinjico, kakor vidite, in z njo denarja, kolikor bi ga potreboval za svojo pot semkaj in nazaj. Zatem so me peljali v Jafo, kjer sem stopil na ladijo, ki je bila namenjena v Italijo; tukaj sem dobil drugo ladijo "Sv. Marija," ki je odjadrala proti Calaisu, kamor smo srečno dospeli po nevarni vožnji. Odtod sem se prepeljal z ribiškim čolnom v Dover, kjer sem ravno pred osmimi dnevi stopil na suho; tukaj sem si kupil mulo, se pridružil nekim popotnikom, ki so šli v London in odtod do semkaj."

"In kako se povrneš nazaj?"

Romar je zmajal z ramami.

"Kakor bom pač najbolje in najhitreje mogel. Je-li vaš odgovor pripravljen, sir Andrej?"

"Da, tukaj ga imam," in izročil mu je zvitek, ki ga je Nikolaj skril v gubah svojega velikega plašča. Zatem je sir Andrej pristavil: "Pravite, da ne veste ničesar o celi zadevi?"

"Ničesar; ali pravzaprav zgolj tole: častnik, ki me je spremljal do Jafe, mi je pravil, da je nastalo neko gibanje med učenjaki in modrimi na dvoru, in sicer radi nekih sanj, ki so se sultanu trikrat prikazale. Šlo se je za neko gospico, ki je bila napol Ajubove, napol angleške krvi, in dejali so mi, da je moja naloga s tem v zvezi. In tukaj vidim, da ima plemenita gospica, ki stoji pred menoj, oči, ki so čudno podobne očem sultana Saladina." In iztegnil je svoje roke in umolnil.

"Kakor kaže, vidite dobro, prijatelj Nikolaj."

"Sir Andrej, ubog romar, ki si želi imeti svoj vrat nepreprečen, mora imeti svoje oči vedno odprte. Sedaj sem se dobro okrepčal in sem truden. Ali imate kak prostor, kjer bi lahko spal? Odit moram ob dnevnem svitu; kajti oni, ki izvršujejo Saladinovo naročilo, ne smejo biti počasni; vaše pismo itak imam."

"Da, imamo prostor zate," je odgovoril sir Andrej. "Wulf, popelji ga tja in jutri pred odhodom se vidimo zopet. Dotle pa z Bogom, romar Nikolaj."

Romar ga je še enkrat pozorno pogledal, se priklonil in odšel. Ko so se vrata zaprla za njim, je sir Andrej pomignil Godvinu, naj pride k njemu, in zasepetal:

"Jutri, Godvin, moraš vzeti nekaj mož in slediti temu Nikolaju, da vidimo, kam pojde in kaj ukrene; jaz mu namreč ne zaupam! Tako prenašanje poslanic od Saracenov k nam in zopet nazaj je malo čudno opravilo za krščanskega človeka. Četudi trdi, da je njegovo življenje odvisno od tega, menim, da bi lahko ostal tukaj na Angleškem, ako bi bil poštenjak, saj bi ga prvi duhovnik odvezal od prisege, ki so mu jo usilili neverniki."

"Da bi bil nepošten, ali ne bi ukradel te dragulje?" je vprašal Godvin. "Vredni so, da bi bil poskusil. Kaj pa ti misliš, Rozamunda?"

"Jaz?" je odgovorila. "O, jaz mislim, da je na tej stvari več, nego mislimo. Jaz mislim," da pristavila s preplašenim glasom in nehoti sklenila roke, da se zbirajo črni oblaki nad to hišo in nad njimi, ki bivajo v njej. Kako čudna je usoda, ki nas zagrinja vseokoli! In zdaj pride Saladinov meč do tega, da ji da obliko, in roka Saladinova, da me iztrga iz mojega pokojnega življenja ter me povzdigne do dostojanstva, ki ga ne iščem; in sanje Saladinove, ki sem ž njim v rodu, da prepletejo moje življenje s krvavo igro v Siriji in brezkončno vojsko med križem in polmesečem, ki sta obadva moja dedščina." In z bolestno gesto se je Rozamunda obrnila in jih zapustila.

Oče je zrl za njo in rekel:

"Dekle ima prav. Veliki dogodki so blizu, v katerih mora nositi vsakdo izmed nas svoj delež."

NOVI NASLOV
Joseph E. Ursich M.D.2000 West 22nd St., vogal Robey St., Chicago, Ill.
Telephone: Canal 4918.

Uradne ure: Od 1. do 3. pop. in od 7. do 8. zvečer.

Veliki stenski zemljevid

"Amerikanski Slovenec" ima v zalogi največji stenski zemljevid celega sveta. Zemljevid meri 25x 8 palcev (inčev) in ima tri liste z zemljevidi in raznimi nad vse koristnimi geografičnimi podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in zapadno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; dalje celo zemeljsko površje, na katerem je zaznamovano, koliko je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja število prebivalstva vseh sedanjih obstoječih držav, večjih mest, opis otočij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Amerike, Evrope, Azije, Afrike in Avstralije.

Četrta stran kaže vsa morja, vode in otočja.

Na peti strani je tabela pristojbin za paketno pošto.

Na šesti strani je podroben zemljevid Združenih držav, na katerem so označene vse cementovane avtomobilske ceste, kar je pripravnost za avto-voznike.

Ta zemljevid stane s poštnino \$1.00.

Brezplačno pa ga dobi vsak, kdor pridobi listu Amer. Slovenec enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika.

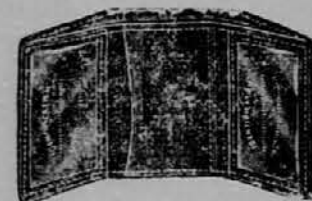
AMERIKANSKI SLOVENEK,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

RAZPRODAJA

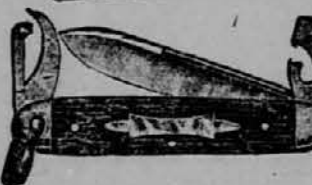
BLAGA, KI JE OSTALO OD BOŽIČNE SEZONE.

DENARNICA narejena iz dobrega usnja, rujava. Ima v sredi na papirnat denar. Na sredi in na vsaki strani poseben prostor za vizitke, denar in druge take stvari. Jaka praktičen. Cena \$1.00

PRAVE HOHNER "CHIMES" ORGELJCE, srednje velikosti dvojestranski tremolo v dveh različnih durih, 48 perfektno nglasnih strun, poniklane pokrove z okraski, v lepi močni bakši. Cena \$1.00

ŽEPNI NOŽ, ena velika klina, ključ za odpiranje pločevinastih posod in steklenic, screwdriver, koščeni ročaj, obrobjen z medjo, praktičen za vsakogar. Cena \$1.00

Vse skupaj za \$2.50. Ponudba velja samo toliko časa dokler zaloga ne poide, zato naročite takoj!

Chicago Trading Co.

P. O. BOX 1844

CHICAGO, ILL.

FIRST
NATIONAL BANK
Established 1867

PRISTOPITE

k našemu 1927

VACATION CLUB

ki se baš sedaj ustanovlja.

First National Bank

Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Promoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET

PISANO POLJE

O SLABEM IN DOBREM.
Apologetičen govor Rev. V.
Hribarja v župni cerkvi v
Collinwoodu.
(Dalje)

Spominjate se še zadnje svetovne vojske, koliko ljudi, koliko žrtve so brez usmiljenja postreljali, pomorili in pobesili; nikjer ni bilo najti milosrčnosti, temveč z navdušenjem in ploskanjem so vsi klicali in kričali prav je tako. Pomorili so 10 milijonov ljudi vse za to, ker so dejali, da se gre za njih pravico in resnico; vem, kaj bodo socialisti rekli, da tako znajo moriti kapitalistične države, takaka je gnijala krščanska morala; brate, le počasi, ali ne veš, da so boljševiki v Rusiji pomorili in podavili deset milijonov svojih sohranjenj, nad 10 milijonov so jih pa do smrti izstradali in tirali v neizmerne puštnje Sibirije radi tega da so se sami obdržali na vrhuncu moči, ker so trdili, da to je prav. Največjo armado vzdržujejo danes ravno boljševiki, zakaj — vsak dobro ve, za morete v pobijanje človeških žrtev navzlic, da so prej vedno trdili, da ne bo vojske in ne armade, ko bodo prišli oni na krnilo. Recimo, vsiljivec naj pride med tvojo družino in začne tam klati in daviti člane tvoje družine; kaj boš ti storil? Umiljivo je, da ne boš vprašal, koliko je vredno tvoje življenje, ampak ti boš branil tvojo družino do zadnje kaplje krvi, ker to je prav. S temi navedenimi očitnimi dejstvi mislim, da sem vam dokazal, da imajo verniki in neverniki vsak svoj prav, in da za ta svoj prav, dajo vse svoje imetje in življenje, vse svoje bitje in žitje. Iz tega razmišljanja vidimo, da imajo vsi ljudje vsak svoj prav, da torej mora biti nek pravi prav ali pa pravo dobro, ki se ne da prilagoditi temu ali onemu naziranju. Kaj je pravzaprav dobro? Dobro je to, kar se strinja z razumom in kar služi splošnemu redu. Prva postav nebes je red; v človeški družbi mora biti red, če se hoče vzdrževati in živeti. Da pa mora biti red v človeški družbi, mora človeška družba določiti gotove postave; ravno tako je Bog moral dati človeku gotove postave, da vzdrži ta splošni red, katerega je ustanovil. Nema, brezpametna narava je dobila te postave in jih mora brezpogojno držati. Človek pa, ki je ravnotako član vesoljnega stvarstva, je tudi dobil postav, katero mora brezpogojno držati, da se vzdržuje ta vesoljni red; ima pa prosto voljo, lahko tudi krši in prelomi to postav, ampak kazni mora biti neizogibna in zadostna, da človeka drži pod vsakim pogojem na pravi poti in na vajetih.

Bog je dal človeku vest in ta vest mu tolmači to božjo postav, kaj je prav in kaj ni prav. Včasih zahteva splošni red precejšnjega samozatajevanja, a vendar ta red se mora držati pod vsakim pogojem. Zategadelj, če je Bog vsaj toliko pameten postavodajalec, kakor je človek, potem mora ta Bog zahtevati, da se njegova postava izpolnjuje in drži; človeški postavodajalec kaznujejo kršitelje postave, zato če bi Bog ne dal kazni, ne bi odločil kazni za prestopke njegovih postav, ne bi bil niti toliko previden, kakor navaden, človeški postavodajalec. Družinski oče kaznuje nepokornega otroka; država kaznuje nepokorne in uporne državljane, ravno tako je tudi neskončno modri stvarnik vesoljstva dal človeku postav, ki jih mora držati; če jih ne bo držal, bode kaznovan. Ta kazni mora biti tako velika in občutna, da je sama na sebi zmožna držati najbolj upornega človeka na ozki stezi, vkljub vsem skušnjavam in zaprekam. Ta kazni je pa za nesmrtnega duha edino mogoča večna kazni; časna kazni nima na nesmrtnega duha nikdar pravega utisa, nikdar ne pretrese dna njegove duše. Če že sedaj, ko ljudje vedo, da je večna kazni, ne drže božjih postav, kako bi jih držali, in zakaj bi jih držali, ako bi ne bilo večne kazni; kakor hitro enkrat pripoznamo in kdo izmed nas ne vidi, da ne bi bilo razločka med dobrim in slabim že iz povedanega; kakor pa enkrat pripoznamo, da je razloček med dobrim in slabim, moramo tudi nujno pripoznati in zahtevati kazni za zlo; če ni primerne kazni za zlo, potem je naš razum naravnost napačen — zdravi, človeški razum zahteva neobhodno kazni za zlo.

Država ne kaznuje hudodelca iz veselja nad kaznijo — država bi želela in hotela, da ne bi bilo treba kaznovati, a država je prisiljena kaznovati prelomilce njene postave da se vzdrži red. Ravnotako vsomogočni Bog ne kaznuje zaradi veselja nad kaznijo; on opominja, svari in stori vse za človeka da bi ga odvrnil od zla, ako pa se mu človek trdovratno roga in grohota, preklinja in smeši, njegove postave stano vitno krši, tedaj se človek ne čudi, če Bog stegne svojo roko in udari tako močno, da mu za vekomaj preide veselje grohotanja in roganja njemu nasproti in da bo ta kazni tako občutna, da se ta splošni red, katerega je Bog ustanovil zopet popolnoma popravi. Red pa mora biti, ker prva postava nebes je red in brez reda ni soglasja, ni miru ni lepote, ker pa ni miru, ni sreče. Zato naj ne govore klevetniki božji — Bog ni pravičen, če kaznuje svojo stvar. Boga si ne smejo predstavljati, kot kakega slabotnega očeta v družini, ki ne zna držati discipline v svoji družini, ampak, kot modrega, mogočnega vladarja sveta, ki zahteva red in vsakega prelomiljvalca reda kaznuje tako ostro, da se ta red zopet popravi. Če ni razločka med dobrim in slabim, potem ni plačila, ne kazni. Kakor hitro pa je razloček med dobrim in slabim, kateri razloček vsi pripoznajo, dobri in hudobni, potem je pa nujno potrebna kazni in plačilo; če ni kazni in plačila, potem ni razločka med dobrim in slabim.

(Dalje prih.)

Ukradli 400.000 Din.

Minuli mesec so aretirali v Belgradu Vladimira Ristića, Branka Petrovića, oba bivša načelnika finančne uprave, dalje Dragoljuba Petrovića, revizorja in Živojina Jankovića, šefa računovodstva ministrstva narodnega zdravja. Vsi imenovani so osumljeni, da so poneverili blizu 400.000 Din državne denarja in sicer denarja, ki je bil namenjen invalidom. Dvigali so denar za falzificiranje "invalidne" in to več mesecev.

POLEG TVOJEGA NASLOVA na listu je datum, do kedar imaš plačan list. Ako ti je potekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

SIRITE "AMER. SLOVENCIA"

PRIPOROČAM SE rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.